

IVAN GROHAR: KAMNITNIK.

PISMO.

Uvod iz romana »Slovenija«.

NARTE VELIKONJA.

Sedim v grajskem stolpu in pišem svojim otrokom tole pismo. Da ga bodo brali, ko ulove črke in ko bodo v cvetu svojih let in ko se bodo spominjali v sivih dneh našega trpljenja bolečine.

*

Velik vrt s terasami. Starec Anton se je izvil visok in košččen iz teme in megle in je stal v neznani svetlobi pred menoj rekoč:

»Pojdi!«

Ne na glas. Samo z ustnicami. In se mi je prižgalo ter sem bral:

»Pojdi!«

Šel sem ter si dejal:

»Ura poveličanja!«

Starec je pokazal čez ozidje vrta.

»To je Slovenija!«

In se je odprlo pod menoj in sem videl ljudstvo zbrano pod terasami.

In je rekel:

»To je Izrael nove zaveze!«

Po terasnem ozidju je trdo stopal nekdo neviden in so se čuli klici ob vsakem koraku:

»Ču-vaj! Ču-vaj!«

In se je vse zameglilo v mojih mislih in smo stali v širni dvorani in je starec Anton vstopil v črni sutani kot sodnik, dvigajoč roke k blagoslovu:

»To vse sem vam pokazal, da se veselite svojega rojstva in rojstva svojih otrok!«

*

Starec Anton je bil v svoji meniški halji. Kakor v megli, v meglinem blišču je stal pred nami in smo kakor v svetli knjigi brali njegove misli. Brali. Po zvoku in črki, v pojoči črki. In so bila vsa naša srca odprta biserna voda. In smo se samo čutili in so padale misli kakor nevidni žarki v naše duše. Stali smo nekje na nebesu, kjer nima zemlja nobene moči, stali nad Kumom, nad goro Taborom. Poveličani v nebeški luči. Obrazi trudnih iskalcev slovenske besede, prerokov slovenske Besede.

In smo brali misli starca Antona sodnika:

»To je Izrael nove zaveze. Kdo ga bo rešil iz egiptovske sužnosti?«

»Mojzes!« je udarilo od Zidanega mostu ter zavalovilo proti Brežicam in Gorjancem. Kakor da je utripnilo srce v strašni bolečini. In zaječalo je širno Krško polje od Save do Št. Jerneja in čez.